

PATVIRTINTA

Verslo ir medijų mokyklos Tarybos nutarimu

2016 m. d., protokolu Nr.

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETAS
VERSLO IR MEDIJŲ MOKYKLA (BUSINESS AND MEDIA SCHOOL (BMS))

MAGISTRO BAIGIAMŲJŲ DARBŲ
RENGIMO METODINIAI NURODYMAI

2016

TURINYS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS.....	3
2. MAGISTRO BAIGIAMOJO DARBO STRUKTŪRA.....	3
3. BAIGIAMOJO DARBO ĮFORMINIMAS.....	9
3.1. Lentelių ir paveikslų parengimo tvarka.....	9
3.2. Šaltinių pateikimo ir literatūros sąrašo sudarymo taisyklės.....	10
3.2.1. Šaltinių citavimas tekste.....	10
3.2.2. Šaltinių pateikimas ir literatūros sąrašo sudarymas.....	11
4. BAIGIAMOJO DARBO GYNIMO TVARKA.....	11
5. PRIEDAI.....	11
LITERATŪRA.....	17

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

Magistro baigiamasis darbas – tai savarankiškas mokslinis magistranto studijų darbas, pagrįstas savarankiškais moksliniais ir/ar moksliniais-taikomaisiais tyrimais.

Baigiamuoju darbu magistrantas turi parodyti savo sugebėjimą analizuoti pasirinktą temą, vertinti kitų atliktus atitinkamos krypties darbus, aiškiai bei pagrįstai formuluoti tyrimo problemą, tikslą, uždavinius, hipotezes ar tyrimo klausimus, išvadas, rekomendacijas, įforminti savo atliktą tiriamąjį darbą pagal šiuos metodinius nurodymus bei pristatyti viešame gynime.

Magistro baigiamojo darbo uždaviniai:

- 1) atskleisti magistranto gebėjimą savarankiškai, koncentruotai ir išsamiai išnagrinėti pasirinktą mokslinę problemą, naudojant kūrybinio, kritinio, intuityvaus mąstymo gebėjimus bei įgytas profesines žinias;
- 2) parodyti mokslinio tyrimo metodologinį pasirengimą remiantis bendrųjų humanitarinių, socialinių ir kitų mokslų žiniomis;
- 3) pagrįsti baigiamojo darbo išvadas ir rekomendacijas patikimais mokslinio tyrimo empiriniais ir teoriniais metodais;
- 4) pademonstruoti dalykinę erudiciją, gebėjimą logiškai, argumentuotai ir nestandartiškai mąstyti ir nuosekliai dėstyti savo mintis bei jas pristatyti viešo gynimo metu;
- 5) gebėti tinkamai įforminti ir pristatyti savo mokslinį darbą.

Magistro baigiamasis darbas yra mokslinio-taikomojo pobūdžio atitinkamos studijų krypties, kada atlikus teorinę analizę planuojami ir savarankiškai atliekami empiriniai tyrimai, pateikiami ir analizuojami savarankiškai gauti nauji duomenys, jais remiantis patvirtinamos, tikslinamos arba kritikuojamos teorinės ar praktikoje vyraujančios idėjos, remiantis empiriniais faktais daromos išvados ir teikiami pasiūlymai, kaip gerinti praktinę veiklą.

Magistro baigiamasis darbas rengiamas laikantis mokslinės darbo etikos reikalavimų, turi būti pagrįstas akademinio korektiškumu.

2. MAGISTRO BAIGIAMOJO DARBO STRUKTŪRA

Baigiamąjį darbą sudaro titulinis lapas, turinys, santrumpų sąrašas, įvadas, dėstomoji dalis (teorinė ir empirinė dalys), išvados, rekomendacijos, pasiūlymai, literatūros sąrašas, santraukos lietuvių ir užsienio kalbomis. Sudėtinių dalių privalomumas arba pateikimas pagal poreikį nurodytas 1 lentelėje. Darbo apimtis be priedų ne mažiau 50 p. Darbas gali turėti ir priedų.

1 lentelė. Magistro baigiamojo darbo struktūra

Sudedamoji dalis	Panaudojimas darbe
Titulinis lapas	Privaloma
Turinys	Privaloma
Santrumpos	Pagal poreikį
Įvadas	Privaloma
Struktūrizuota dėstomoji dalis (teorinė ir empirinė)	Privaloma
Baigiamoji dalis: išvados	Privaloma
Pasiūlymai, rekomendacijos	Privaloma
Literatūros sąrašas	Privaloma
Santrauka lietuvių kalba	Privaloma
Santrauka užsienio kalba	Privaloma
Priedai	Pagal poreikį
Vokas laikmenai su skaitmenine darbo forma	Privaloma

Šaltinis: Tidikis ir kt., 2003.

Tituliniame lape rašomi universiteto, padalinio (fakulteto ir instituto (institutų, jei studijuojama dvigubo laipsnio programoje)), kuriame rengiamas darbas, pavadinimai; studento vardas ir pavardė; darbo pavadinimas, darbo rūšis (magistro baigiamasis darbas), mokslinio vadovo pareigos, laipsnis, vardas ir pavardė, konsultanto vardas ir pavardė (jeigu yra konsultantas); darbo parašymo vieta ir metai. Jo pavyzdys pateiktas 1-2 prieduose.

Turinyje iš eilės nurodomi tikslūs darbo skyrių bei poskyrių pavadinimai ir puslapių, kuriais jie prasideda, numeriai. Pats turinys į sąrašą netraukiamas.

Įvadas turi atskleisti baigiamojo darbo esmę. Įvade aptariamos teorinės ir praktinės darbo prielaidos bei nurodomas temos **aktualumas**, apibrėžiamas tiriamasis objektas, pristatomas temos **ištirtumas** (anksčiau šią temą ar jos atskirus aspektus analizavę autoriai, projektai, publikacijos). Po to analizuojama, kokie temos klausimai ir jos aspektai yra neištirti, nenagrinėti. Autorius nurodo, kokius iš nenagrinėtų klausimų analizuos savo darbe (**naujumas**) ir suformuluoja **tyrimo problemą**. Iškeliama hipotezė ar tiriamieji klausimai.

Įvade būtinai turi būti suformuluotas **darbo tikslas**, reikalingas tyrimo problemai spręsti, jam pasiekti iškeliami keli **uždaviniai**, atspindintys darbo struktūrą ir tikslui įgyvendinti reikalingus uždavinius. Baigiamojo darbo tikslas turi būti susietas su baigiamojo darbo tema, ir negali būti sudarytas iš konkrečių uždavinių. Esant reikalui (bet nebūtinai) gali būti iškeliamos viena ar kelios **hipotezės** ar **tyrimo klausimai**, kurie bus tikrinami ar į kuriuos bus ieškoma atsakymo konkrečiai empirinio tyrimo metu.

Įvade taip pat nurodomas tyrimo **objektas** (į ką yra nukreiptas tyrimas), jei reikalinga – **dalykas** (sukonkretintos objekto pasireiškimo aplinkybės). Trumpai aptariami tyrimo **metodai** ir procedūros, planuojami darbo etapai. Nurodoma darbo struktūra. Įvado apimtis iki 3 puslapių.

Dėstomoji dalis yra pagrindinė baigiamojo darbo dalis. Ji sudaro apie 80 proc. visos darbo apimties. Ją paprastai sudaro skyriai, suskirstyti į poskyrius. Kiekvienas skyrius turi pristatyti

savarankišką iškeltos problemos klausimą, susietą su iškeltais uždaviniais, poskyris – atskirą šio klausimo dalį. Rašant pagrindinius skyrius reikia atkreipti dėmesį į jų loginius ryšius ir nuo vienos temos dalies prie kitos pereiti nuosekliai. Dalys negali vadintis vien „Analitinė dalis“, „Projektinė dalis“ ar pan., o turėti aiškius, išsamius pavadinimus (t. y. Kas, kur, kada, kieno, kokios programos, tyrimo ir pan.). Kiekvieną baigiamojo darbo skyrių ir poskyrius reikėtų pradėti trumpu įvadu, apie ką bus kalbama šiame skyriuje/poskyryje bei užbaigti trumpomis išvadomis. Tai taip pat padeda padaryti bendras išvadas baigiamojo darbo pabaigoje.

Dėstomoji dalis susideda ir teorinės ir empirinės. Pirmieji skyriai skiriami įgyvendinti teorinius darbo uždavinius, kurie paprastai pagrindžiami išstudijuotos mokslinės literatūros apžvalga. Pravartu įsidėmėti, kad mokslinės literatūros apžvalga turi būti orientuota į perskaitytų mokslinių straipsnių, mokslo darbų, mokslinių knygų analizę. Ji orientuota į kokybę, nes turi būti išsamiai paaiškinti kitų autorių pagrindiniai teiginiai, jų ryšiai ar prieštaravimai, apibendrinimas. Pagrindinė analizės dalis apima esminių teiginių aptarimą. Reikia, kad būtų matyti ne vien tai, ką teigia vienas ar kitas autorius, o turi būti atliekama analizė, lyginamos atskiros idėjos ir teiginiai. Apžvalga baigiama vertinimu, t.y. išryškinamos autorių nuomonių stipriosios bei silpnosios pusės ir pateikiamas asmeninis požiūris į nagrinėjamus klausimus. Taigi autorius turėtų vertinti, analizuoti sukaupią medžiagą, pasverti, lyginti duomenis (neužtenka referuoti kitų autorių mintis, kaip paprastai daroma referatuose). Studentas turėtų parašyti, kurie, jo nuomone, šią temą gvildenusių mokslininkų teiginiai yra pagrįsti, kurie abejotini, o kurie neteisingi ir išvis atmestini. Visi šio lygmens samprotavimai turi būti pagrįsti racionaliais argumentais, logiškai ir įtikinami.

Pirmasis skyrius (ar skyriai) paprastai būna daugiau teorinio pobūdžio, kituose aptariami tyrimo rezultatai. Tačiau teoriniai teiginiai ir gauti empiriniai duomenys gali būti dėstomi ir kartu, nagrinėjant atskirus temos klausimus, sprendžiant iškeltus baigiamojo darbo uždavinius. Dėstomojoje dalyje svarbiausia yra išryškinti pagrindines idėjas, iliustruoti ar pagrįsti jas faktais, gautais analizuojant dokumentinę medžiagą (istorinę, archyvinę, teorinę ir kt.) arba atliekant empirinius, eksperimentinius tyrimus. Reikia vengti neargumentuotų, deklaratyvių teiginių, bendrų frazių. Faktai turėtų būti pateikiami įrodant ar iliustruojant atskirus teiginius, juos pagrindžiant, diskutuojant su atskirais autoriais dėl jų koncepcijų, teiginių ar išvadų. Tačiau baigiamasis darbas neturėtų virsti faktų sanakaupa. Labai svarbu faktinę medžiagą sumaniai susisteminti ir apibendrinti. Renkant medžiagą, svarbiausia yra faktai, o rašant mokslinį darbą svarbiausia yra juos atrinkti ir įprasminti, klasifikuoti. Netgi atskiri faktai, atvejai ar reiškiniai tampa ypač svarbūs kaip pavyzdžiai, iliustracijos, kai pateikiami susisteminti. Iškeltas idėjas, samprotavimus reikia logiškai pagrįsti, įrodyti ir iliustruoti faktine medžiaga. Pagrindinė darbo idėja, autoriaus pozicija turi atsispindėti visame darbe, o argumentai, faktai, įrodymai – remti ir gilinti šią poziciją.

Dėstant labai svarbu tinkamai remtis moksliniais, archyviniais, dokumentiniais šaltiniais. Nagrinėjamus šaltinius cituoti reikia tiksliai. Tačiau citatomis piktnaudžiauti negalima. Cituoti reikia tada, kai citata padeda paryškinti, pagrįsti keliamą mintį. Citatos pateikiamos ir tada, kai darbo autorius nesutinka su kitų autorių mintimis, jas papildo ar kritikuoja. Taip pat reikia atsiminti, kad citatos dar nėra įrodymas ar galutinė priemonė savo minčiai pagrįsti. Be to, be konteksto citata gali įgauti visai kitą prasmę. Per dažnos ir ilgos citatos palieka mažai vietos paties autoriaus mintims.

Atlikus teorinę analizę yra pereinama prie empirinės dalies. Atskirame poskyryje turi būti aprašyta ir pagrįsta tyrimo metodologija, strategija, duomenų rinkimo metodas (-ai), duomenų rinkimo procesas, duomenų analizės prieiga. Rekomenduotini šie aprašymo elementai:

- Tyrimo koncepcijos sąsajos su baigiamajame darbe nurodytų tikslu ir uždaviniais. Tyrimo tikslas ir uždaviniai atskirai šiai daliai nėra formuluojami. Tačiau turi būti paaiškintos empirinio tyrimo sąsajos su tyrimo tikslu ir nurodyta, kurį (-iuos) tyrimo uždavinius atliepia empirinis tyrimas. Paaiškinama, kaip empirinis tyrimas leis pasiekti apsibrėžtą tikslą ir kaip leis iširti numatytą reiškinį.

- Tyrimo metodologija: kiekybinė, kokybinė, mišri? Kodėl pasirinkta ši metodologinė prieiga? Kaip galite pagrįsti jos tinkamumą tyrimo tikslui pasiekti?

- Tyrimo strategija: kokia tyrimo strategija taikyta (pvz., atvejo analizė, eksperimentas, etnografija, kt.)? Kodėl pasirinkta ši strategija? Kaip ji siejasi su tyrimo metodologija? Kaip galite pagrįsti šios strategijos tinkamumą tyrimo tikslui pasiekti?

- Jei atliekamas kiekybinis tyrimas, rekomenduotina nurodyti, kokios hipotezės bus tikrinamos. Jei atliekamas kokybinis tyrimas, turi būti suformuluoti tyrimo klausimai, į kuriuos surinkti duomenys leis atsakyti.

- Duomenų rinkimo metodas: Koks duomenų rinkimo metodas (-ai) taikytas? Kodėl pasirinktas šis metodas? Kaip jis siejasi su pasirinkta strategija? Kaip jis leidžia pasiekti tyrimo tikslą? Jei taikytina – koks duomenų rinkimo metodo variantas panaudotas (pvz., jei apklausa – ar ji buvo raštu ar žodžiu? Jei kokybiniame tyrime duomenys renkami interviu metodu – ar tai individualūs, giluminiai interviu, ar *focus* grupės, ar kita interviu forma? ir pan.)? Kodėl būtent šis metodas / šis metodo variantas?

- Kokia yra tikslinė populiacija? Koks imties dydis? Kodėl pasirinktas toks imties dydis? Koks atrankos metodas naudotas? Kodėl pasirinktas šis metodas? Kaip buvo įgyvendinta suplanuota atranka (pvz., kaip buvo kontaktuojama su tyrimo dalyviais? (Jei tyrime nėra įtraukti žmonės, o renkant duomenis naudoti kiti šaltiniai – atitinkamai detalai aprašoma kaip konkrečiai jie buvo surinkti). Ar visi, su kuriais susisiekti, sutiko dalyvauti tyrime? Jei ne, kiek atsisakė? Kaip tai susiję su duomenų kokybe? Kokia galutinė reali imtis? ir kt.).

- Koks duomenų rinkimo instrumentas taikytas? Kaip jis sukurtas? Kaip šis instrumentas atliepia tyrimo tikslą? Ką leis išsiaiškinti šis instrumentas?

- Duomenų rinkimo procesas: Kada (metai, mėnuo, diena (-os)) buvo renkami duomenys? Kaip buvo renkami duomenys? Detalus aprašymas, kaip buvo įgyvendintas suplanuotas duomenų rinkimo metodas. Refleksija: Koks buvo tyrėjo vaidmuo? Kaip sekėsi?

- Kaip apdoroti surinkti duomenys?

- Kokia duomenų analizės strategija pasirinkta? Kodėl būtent tokia ir kaip ji siejasi su tyrimo tikslo pasiekimu?

- Kokiais etikos principais vadovaujantis buvo atliekamas šis tyrimas? Kaip šie principai buvo realiai įgyvendinami / jų laikomasi tyrimo procese? Aprašant tyrimo etiką, privaloma susieti etikos principus su konkrečiu atliekamu tyrimu. Nėra priimtinas tik formalus principų išvardijimas.

- Kaip vertinama atlikto tyrimo kokybė? Kas rodo tyrimo pagrįstumą ir patikimumą? Kokiais kriterijais remiantis galima teigti, kad surinkti duomenys yra patikimi? Kokių mastu išvadas taikyti leidžia imtis? Kokie atlikto tyrimo ribotumai gali būti įvardinti (jei tokių yra)? Kas juos lėmė ir kaip juos būtų galima spręsti?

Jei naudoti keli skirtingi duomenų rinkimo metodai, atitinkamai visa informacija aprašoma kiekvienam iš jų. Taip pat paaiškinama, kokių būdu derinami skirtingais metodais surinkti duomenys. Jei į tyrimą įtraukiamos skirtingos tikslinės populiacijos – atitinkamai atranka paaiškinama, pagrindžiama ir jos įgyvendinimas aprašomas kiekvienai iš tikslinių populiacijų. Tyrimo aprašymas turėtų būti logiškai struktūrizuotas pagal aprašomus elementus.

Empirinius duomenis rekomenduotina pateikti apdorotus atsižvelgiant į kiekybiniai ar kokybiniai duomenys tai yra. Empirinius kiekybinius duomenis rekomenduotina apdoroti kompiuterine programa (SPSS, PSPP, Stata, Excel ar kt.). Kiekybinių duomenų analizė turėtų apimti pasiskirstymo statistiką (dažniai, procentai, sklaidos matai); sąsajų tarp kintamųjų aprašymą (sąsajų lentelės (angl. crosstabs); kintamųjų tarpusavio ryšio stiprumo, krypties bei aiškinamosios galios parametrus (koreliacija, regresija). Jei tikslinga (priklausomai nuo imties savybių), rekomenduotina paskaičiuoti statistinio reikšmingumo kriterijus. Kiekybiniai duomenys turėtų būti pateikiama lentelių ir diagramų forma. Jei duomenys buvo renkami kaip tekstiniai ar vaizdo šaltiniai, stebėjimo ar kitais būdais, atitinkamai pritaikomos kiekybinės turinio analizės strategijos. Prieduose privaloma pateikti duomenų rinkimo instrumentą.

Empirinius kokybinius duomenis rekomenduotina apdoroti rankiniu būdu arba kompiuterine programa (Nvivo, Atlas.ti, Aquad, kt.). Jei atliekami interviu, privalomi tekstiniai interviu išrašai. Kokybiniai duomenys analizuojami pasirinktos ir pagrįstos kokybinės duomenų analizės strategijos pagalba. Kokybiniai duomenys pateikiami lentelių, žemėlapių, modelių, proceso schemų, grafikų ir kt. formomis. Prieduose privaloma pateikti duomenų rinkimo instrumentą. Išrašai privalo būti pateikiami susipažinimui baigiamojo darbo vadovui, taip pat privalo būti paruošti atskiroje el. laikmenoje ar spausdintu variantu susipažinti baigiamojo darbo gynimo komisijai. Sprendimą, ar išrašai bus viešunami

kartu su baigiamuoju darbu priima baigiamojo darbo autorius. Jei buvo renkami dokumentai, dokumentiniai šaltiniai (teksto, vaizdo ar kt. formomis), prieduose privalo būti pateiktas surinktų šaltinių sąvadas (pvz., analizei atrinktų straipsnių sąrašas).

Autoriaus mintys turėtų būti dėstomos daugiskaitos pirmu („mes“, „mūsų nuomone“) arba trečiu („autorius“, „autorius nuomone“) asmeniu. Kitų mintis rekomenduojama pateikti beasmene forma, pvz., „darbe (Smith, 2003,) teigiama, kad (...)“. Darbe reikėtų vartoti tik visuotinai priimtinas santrumpas: „ir kt.“, „ir t.t“. Jeigu norima vartoti gerai žinomų pavadinimų, įstaigų, kodeksų ir kt. santrumpas, pirmą kartą pateikiamas visas pavadinimas, o skliausteliuose reikia pateikti santrumpą ir nurodyti, kad toliau bus rašoma santrumpa.

Baigiamojo darbo tekste patariama:

- 1) nevertoti sudėtingų frazių;
- 2) nevertoti mokslinių terminų, kurių reikšmės magistrantas tiksliai nežino;
- 3) sakiniu reikšti tik vieną mintį ar idėją.

Darbas turi skaitytoją sudominti, o ne varginti. Pageidautina, kad rašydami baigiamąjį darbą, visų studijų programų magistrantai neapsiribotų tik savo specializacija, o taikytų ir gretutinių mokslų žinias.

Baigiamoji dalis – šioje baigiamojo darbo dalyje reikia susumuoti viso atlikto magistranto darbo rezultatus. Pabaigoje išdėstomi pagrindiniai darbo rezultatai, padaromos išvados. Rekomenduojama antraštė „Išvados“. Darbo išvados turi būti konkrečios, susijusios su baigiamuoju darbu, iškelto darbo tikslu ir uždaviniais. Todėl čia nepateikiama nei naujos faktinės medžiagos, nei naujų teorinių teiginių, kurie nebuvo nagrinėti pagrindiniuose skyriuose, nederėtų cituoti kitų darbų. Svarbiausia šios dalies paskirtis – atsakyti, kaip buvo išspręsti darbo pradžioje iškelti uždaviniai, ar pasitvirtino hipotezė, kokie atsakymai į tyrimo klausimus, apibūdinti gautus rezultatus, gautų tyrimo duomenų patikimumo laipsnį, kas gauta naujo, palyginti su jau žinoma informacija, aptarti, kur ir kaip galėtų būti panaudoti baigiamojo darbo rezultatai.

Išvadų vertingumas, pagrįstumas priklauso ne tik nuo atliktų tyrimų kokybės, bet ir nuo baigiamojo darbo autoriaus erudicijos: todėl pabaigoje daromos išvados geriausiai atspindi mokslinį lygį, autoriaus profesinius ir intelektualinius sugebėjimus. Išvados gali būti visiškai pagrįstos ir atitikti gautus tyrimo rezultatus arba nepakankamai pagrįstos dėl neišsamaus, nevisapusiško tyrimo, t.y. tik hipotetinio pobūdžio (darant prielaidą, kad taip turėtų būti). Formuluojuant išvadas, reikia vengti kraštutinumų, trivialumo, nedaryti per daug plačių ar kategoriškų išvadų, nepagrįstų gautais tyrimų rezultatais. Išvados gali būti trumpos ir konkrečios, konstatuojančios tam tikrus faktus, gautų tyrimų rezultatus. Taip pat išvados gali būti ir bendresnio pobūdžio, t.y. konstatuojančios, kad tam tikroje srityje esama problemų ir kad jas būtina spręsti. Šiuo atveju esamas problemas būtina tiksliai įvardinti. Jei daromos išvados tik iš

dalies yra patvirtintos tyrimo rezultatų, jas reikia formuluoti kaip tendencijas, kaip nagrinėto reiškinių plėtros kryptis. Pateiktas išvadas reikia sunumeruoti ir, pageidautina, išdėstyti pagal uždavinius (skyrius).

Po išvadų reikėtų atskirai suformuluoti ir konkrečius pasiūlymus ar rekomendacijas, kas, ką ir kaip turėtų keisti, kaip gautus rezultatus panaudoti profesinėje veikloje, kaip juos geriau galima taikyti praktikoje, kokios galėtų būti ateities tyrimų kryptys šioje srityje.

Literatūros sąrašė nurodoma tik darbe panaudota (cituota, perfrazuota) mokslinė literatūra ir kiti šaltiniai (žr. 3.2.2.). Literatūros sąrašas spausdinamas iš naujo puslapio. Literatūros šaltinių aprašai pateikiami pagal APA (American Psychological Association) citavimo stilių (žr. trečią priedą).

Santrauka. Santrauka – tai baigiamojo darbo esmės pristatymas lietuvių ir užsienio kalba. Santraukos apimtis yra iki 1 puslapio. Santrauka rašoma pagal tokį planą (Pečkaitis, Mačerinskienė, 2008):

1. baigiamojo darbo tyrimo aktualumas, naujumas, tyrimo problema, objektas, tyrimo tikslas, uždaviniai, hipotezės ar tyrimo klausimai;
2. tyrimo metodologija;
3. konkretūs baigiamojo darbo rezultatai;
4. išvados (svarbiausi vertinimai, siūlymai), priimtos ir atmestos hipotezės;
5. darbo struktūra;
6. darbo rezultatų panaudojimo sritys (pvz., autoriaus skaityti pranešimai, publikuoti straipsniai);
7. raktiniai žodžiai.

Rašant santrauką tikslinga vadovautis darbo įvade nurodyta informacija. Santraukos pabaigoje yra pateikiami raktiniai žodžiai.

3. BAIGIAMOJO DARBO ĮFORMINIMAS

Baigiamasis darbas turi būti spausdinamas pagal A4 formato dokumentų įforminimo reikalavimus: Times New Roman 12 pt šriftu ir 1,5 tarpo tarp eilučių. Puslapio paraštės: 3 cm iš kairės, 1 cm iš dešinės, iš viršaus ir iš apačios po 2 cm. Magistro baigiamasis darbas turi būti įrištas tvarkingai ir tvirtai, kad lapų nebūtų galima išsegti, bent vienas iš egzempliorių turi būti su minkštais permatomais viršeliais.

Magistro baigiamojo darbo puslapiai numeruojami ištiesai, pradedant nuo titulinio (ant titulinio lapų ir turinio puslapių numeriai nerašomi). Į magistro baigiamojo darbo sudėtį įeinančių priedų lapų numeracija turi būti ištiesinė. Puslapio numeris rašomas teksto apačioje tuščios paraštės dešinėje pusėje arabiškais skaitmenimis, nededant nei taško, nei brūkšnelių. Puslapio numerių šrifto dydis – 10 pt.

Skyriai pradedami iš naujo puslapio, jų pavadinimai rašomi didžiosiomis raidėmis.

3.1. Lentelių ir paveikslų parengimo tvarka

Paveikslai ir lentelės darbe numeruojami ištiesai, po turinio gali būti pateikiami jų atskiri sąrašai. Paveikslai ir lentelės kiekviename priede numeruojamos atskirai.

Lentelės antraštė rašoma viršuje lentelės. Studijų darbo tekste turi būti paminėtos visos lentelės. Pakartotinėse nuorodose į lentelę papildomai rašoma santrauka „žr.“. Prieš lentelę tekste turi būti parašyta, kas pateikta lentelėje, tekste gali būti pateikta lentelės informacijos analizė. Negali dubliuotis identiška informacija lentelėje ir paveiksle. Po lentelės 10 šriftu. nurodomas informacijos šaltinis, pavyzdžiui: Šaltinis: (Smith, 2003). Jeigu lentelės šaltinis nepateiktas, manoma, kad ji sudaryta autoriaus. Autoriaus rengtos lentelės turėtų būti įvardijamos kaip „Sudaryta autoriaus“ arba „Sudaryta autoriaus pagal (nurodant šaltinį)“. Didelės lentelės bei lentelės suteikiančios papildomą tekstui informaciją iškeliamos į priedus. Smulkiau apie lentelių įforminimą pateikta literatūros sąrašo 1 šaltinyje, p. 34-38.

Visos iliustracijos (grafikai, diagramos, tinklapio vaizdai ir kt.) vadinamos paveikslais ir išdėstomos po nuorodų į jas tekste arba prieduose. Paveikslo numeris ir pavadinimas rašomi po paveikslu. Jei paveikslas sudarytas ne autoriaus, būtina nurodyti šaltinį. Jei paveikslas yra papildytas ar adaptuotas, tai reikia nurodyti (žr. informaciją apie lentelių įforminimą). Daugiau apie paveikslų įforminimą pateikta literatūros sąrašo 1 šaltinyje, p.39-43.

3.2. Šaltinių pateikimo ir literatūros sąrašo sudarymo taisyklės

3.2.1. Šaltinių citavimas tekste

Verslo ir medijų mokyklos magistro programų studentai turėtų naudoti APA citavimo būdą (plačiau žr. pvz. [čia](#)) ar šaltiniuose NR. 3 ir 4 literatūros sąraše.

Kai tekste vartojama trumpa (iki 40 žodžių) citata, ji talpinama į kabutes, o šaltinis nurodomas prieš ar po citatos, pvz.: Nors dažniausiai naudojamas anksčiau pateiktas apibrėžimas, darbe (Smith, 2003) teigiama kad „galimi du e. demokratijos apibrėžimai“. „Informacinių technologijų plėtros modeliai yra keturi“ (Smith,2003)

Ilga citata tekste išskiriama *Italic* šriftu, o šaltinis nurodomas po citatos. Jei tekste naudojamos perfrazuotos mintys ar apibendrinimai, taip pat būtina nurodyti šaltinius, pvz.: Pasak mokslininkų, e. demokratijos teorijoje galima išskirti du požiūrius į e. dalyvavimą (Smith,2003)

Rekomenduojama remtis tik moksliniais ar patikimais šaltiniais – moksliniais straipsniais, monografijomis, vadovėliais. Visi teiginiai be nurodytų šaltinių yra autoriaus, todėl rekomenduojama vengti populistinių teiginių (yra žinoma, aišku, geriausias kelias yra ir pan.) ar nuorodų į nepatikimus, be autorių interneto šaltinius.

3.2.2. Šaltinių pateikimas ir literatūros sąrašo sudarymas

Magistrų baigiamuose darbuose reikėtų išdėstyti tik darbe panaudotų (cituotų, perfrazuotų) mokslo leidinių, publikacijų, internetinių šaltinių, organizacijų dokumentų ar teisės aktų (klasifikuotus) bibliografinius aprašus.

Literatūros sąrašė šaltiniai spausdinami originalo kalba. Visų pirma rašomi šaltiniai lotynišku raidynu, nuo a iki z, vėliau – šaltiniai kitais raidynais (pvz. kirilica). Priede Nr. 3 arba šaltinyje Nr. 4 galite rasti pavyzdžių kaip klasifikuoti literatūros sąrašą ir pateikti bibliografijas (šaltinių aprašus).

4. BAIGIAMOJO DARBO GYNIMO TVARKA

Baigiamasis darbas (2 egz.) pateikiami padaliniui suderintu su padalinio vadybininke (koordinatore) laiku asmeniškai, tik gavus darbo vadovo leidimą ginti ant titulinio lapo kartu su magistro darbo dokumentais, įrašytais į e. laikmeną. Detali informacija apie pateikimo procedūrą ir ką reikia pateikti, skelbiama padalinio tinklapyje.

Magistro darbo gynimui paruošiamas iki 10 min. pristatymas .ppt formatu.

Pristatyme nurodoma:

- darbo pavadinimas ir autorius, vadovas ir konsultantas (jei yra),
- darbo tikslas ir uždaviniai,
- atlikti empiriniai tyrimai, jų metodika ir rezultatai,
- darbo išvados ir tolesnės tyrimų perspektyvos.

Magistrantas pasiruošia trumpai atsakyti į recenzento klausimus ir diskutuoti dėl nurodytų trūkumų. Tai atliekama po pristatymo, perskaičius studentui iš anksto persiūtą recenziją. Į kvalifikacinės komisijos narių klausimus atsakinėjama trumpai ir konkrečiai.

5. PRIEDAI

1 priedas Titulinio lapo pavyzdys

2 priedas Dvigubo diplomo programos studentų baigiamųjų darbų titulinio lapo pavyzdys

3 priedas Citavimo ir bibliografinių aprašų rengimo pavyzdžiai

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETAS (16pt)

**VERSLO IR MEDIJŲ MOKYKLA (BUSINESS AND MEDIA SCHOOL (BMS))
(14pt)**

VARDENIS PAVARDENIS (16pt)

(Studijų programos pavadinimas) (14pt)

ČIA RAŠOMAS TIK MAGISTRO BAIGIAMOJO

DARBO PAVADINIMAS (20pt)

Magistro baigiamasis darbas (14pt)

Darbo vadovas –

doc. dr. Vardas Pavardė

Konsultantas –

prof. dr. Vardas Pavardė (14pt)

Vilnius, 2016

MYKOLAS ROMERIS UNIVERSITY-MIDDLESEX UNIVERSITY
(16pt)
BUSINESS AND MEDIA SCHOOL (14pt)

NAME, SURNAME (16pt)
(Study programme) (14pt)

TOPIC (20 pt)
Master Thesis (14 pt)

Supervisor: Prof. Dr. Name Surname (14 pt)

Consultant: Prof. Dr. Name Surname(14 pt)

Vilnius, 2016

APA citavimo ir aprašų pavyzdžiai (parengė MRU bibliotekos darbuotojai)

Šaltinio tipas	Citavimo nuoroda tekste	Aprašo pavyzdys
Knyga: vienas autorius	(Mikulskienė, 2011)	Aut. pavardė, V. (metai). <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . Leidimo vieta: Leidėjas. Mikulskienė, B. (2011). <i>Sprendimų priėmimo metodai viešajam valdymui</i> . Vilnius: MES.
Knyga: 2 ar 3 autoriai	(Baležentis ir Žuromskaitė, 2012)	Aut. pavardė, V., ir Autoriaus pavardė, V. (metai). <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . Leidimo vieta: Leidėjas. Baležentis, A., ir Žuromskaitė, B. (2012). <i>Turizmo vadyba: tarptautinio turizmo administravimo įvadas</i> . Vilnius: Mykolo Romerio universitetas.
Knyga: daugiau negu 3 autorių	(Misevičius ir kt., 2008)	Aut. pavardė, V., ir kt. (metai). <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . Leidimo vieta: Leidėjas. Misevičius, G., ir kt. (1999). <i>Aukštoji matematika: vadovėlis ir pratybos su kompiuteriu</i> . Vilnius: TEV.
Knyga: kolektyvinis autorius	(Lietuvos užsienio reikalų ministerija, 2012)	Kolektyvinis autorius. (metai). <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . Leidimo vieta: Leidėjas. Lietuvos užsienio reikalų ministerija. (2012). <i>Lietuvos Respublikos pasirengimo pirmininkauti ir pirmininkavimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO) svarbiausių dokumentų rinkinys: 2004-2011 metai</i> . Kaunas: Vitae Litera.
Knyga be autoriaus	(Lietuvos Respublikos Konstitucija, 2013)	<i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . (metai). Leidimo vieta: Leidėjas. <i>Lietuvos Respublikos Konstitucija: oficialių dokumentų tekstai su pakeitimais ir papildymais iki 2013 m. rugsėjo 16 d.</i> (2013). Kaunas: Judex spauda.
Knygos dalis (skyrius, straipsnis)	(Valickas, 2012)	Aut. pavardė, V. (metai). Knygos dalies antraštė. Iš Knygos autoriaus V., Pavardė, <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> (puslapiai, iš kurių cituojama). Leidimo vieta: Leidėjas. Valickas, A. (2012). Karjeros vystymas: organizacijos ir individo sąveika bei lūkesčių derinimas, Iš V., Gražulis, ir kt., <i>Darbuotojas organizacijos koordinacinių sistemoje: žmogiškojo potencialo vystymo perspektyvos: mokslo studija</i> (p. 254-329). Vilnius: Mykolo Romerio universitetas.
Elektroninė knyga	(Motohashi, 2015)	Aut. pavardė, V. (metai). <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . doi: arba Aut. pavardė, V. (metai). <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . Prieiga per internetą: http://www Motohashi, K. (2015). <i>Global Business Strategy</i> . doi: 10.1007/978-4-431-55468-4.
Straipsnis moksliniame žurnale <i>Jei autorių daugiau nei vienas, jie nurodomi pagal aukščiau išvardintus reikalavimus</i>	(Pečkys, 2011)	Aut. pavardė, V. (metai). Straipsnio antraštė. <i>Žurnalo antraštė</i> , tomas (numeris): straipsnio puslapiai. Pečkys, V. (2011). Politinių partijų finansavimas: aktualijos ir problemos. <i>Socialinių mokslų studijos</i> , 3(2), 443-458.

Straipsnis moksliniame žurnale: internete	(Blas, 2014)	Aut. pavardė, V. (metai). Straipsnio antraštė. <i>Žurnalo antraštė</i> , tomas (numeris), puslapiai. doi: arba Aut. pavardė, V. (metai). Straipsnio antraštė. <i>Žurnalo antraštė</i> , tomas (numeris), puslapiai. Prieiga per internetą: http://www
Straipsnis dienraštyje, savaitraštyje	(Laurinkus, 2010)	Aut. pavardė, V. (metai, mėnuo diena). Straipsnio antraštė. <i>Laikraščio antraštė</i> , straipsnio puslapiai. Laurinkus, M. (2010, gegužės 8). Be kaukės. <i>Lietuvos rytas</i> , p. 4.
Straipsnis dienraštyje, savaitraštyje: internete	(Lanksti darbo rinka kuria dinamišką ekonomiką, 2015)	Aut. pavardė, V. (metai, mėnuo diena). Straipsnio antraštė. <i>Dienraščio antraštė</i> . Prieiga per internetą: <elektroninis adresas>. Lanksti darbo rinka kuria dinamišką ekonomiką (2015, gegužės 25). <i>Veidas</i> . Prieiga per internetą: http://www.veidas.lt/lanksti-darbo-rinka-kuria-dinamiska-ekonomika
Internetinis tinklalapis/svetainė	(Rimkutė, 2013)	Aut. pavardė, V. (metai). <i>Internetinio puslapio antraštė: paantraštė</i> . Prieiga per internetą: elektroninis adresas Rimkutė, L. (2013). <i>Atsargiai, galite užsikrėsti nuotaika</i> . Prieiga per internetą: http://www.psichologijatau.lt/atsargiai-galite-uzsikresti-nuotaika/
Baigiamasis darbas, daktaro disertacija	(Bitinas, 2008)	Aut. pavardė, V. (metai). <i>Antraštė: paantraštė</i> (šaltinio tipas). Prieiga per internetą: Bitinas, A. (2008). <i>Pensijų sistemų modeliai ir valdymo tendencijos Europos Sąjungoje</i> (daktaro disertacija). Prieiga per internetą: http://vddb.laba.lt/obj/LT-eLABa-0001:E.02~2008~D_20080408_100358-80646 .
Pranešimas konferencijoje (nepublikuotas) <i>Publikuoti konferencijos pranešimai aprašomi taip kaip Knygos dalys ar skyriai</i>	(Bielinis, 2015)	Aut. pavardė, V. (metai, mėnuo). <i>Pranešimo antraštė: paantraštė</i> . Pranešimas konferencijoje Konferencijos antraštė: paantraštė, konferencijos vieta. Bielinis, L. (2003 vasario 12 d.). <i>Komunikacinės rinkėjų pasirinkimo priklausomybės</i> . Pranešimas konferencijoje Porinkiminė Lietuva: politikos naujovės ir tęstinumas, Vilnius.
Kompaktinis diskas	(Indriūnas ir Makštutis, 2008)	Aut. pavardė, V. (metai). <i>Antraštė: paantraštė</i> [šaltinio tipas]. Leidimo vieta: Leidėjas. Indriūnas, A., ir Makštutis, A. (2008). <i>Viešosios vadybos strategija Lietuvoje</i> [kompaktinis diskas] Vilnius: Naujoji sąjunga (socialliberalai).

Lietuvos Respublikos teisės aktai	(Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas, 2000) (Lietuvos aukščiausiojo teismo..., 2002) (Nutarimas dėl Vyriausybės atstovo..., 2015) (Šiaulių apygardos teismo..., 2014)	Dokumento pavadinimas (metai). <i>Žurnalo antraštė</i> , tomas (numeris) Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (2000). <i>Valstybės žinios</i> , 64 (1914). Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2002 m. kovo 15 d. konsultacija Nr. A3-60. (2002). <i>Teismų praktika</i> , 17. Nutarimas dėl Vyriausybės atstovo Šiaulių apskrityje atleidimo. (2015). <i>Teisės aktų registras</i> , 17686. Dokumento pavadinimas. Prieiga per Infolex: http://www.Siaulių_apygardos_teismo_Civilinių_bylų_skyriaus_2014_m._liepos_7_d._nutartis_civilinėje_byloje_Nr._2A-481-357/2014 . Prieiga per internetą: < http://www.infolex.lt/tp/Default.aspx?id=20&item=doc&aktoid=833963 >
Tarptautinių teismų sprendimai, tarptautinės sutartys ir kt. <i>APA rekomenduoja teisinių dokumentų aprašymui ir citavimui remtis „The Bluebook: A Uniform System of Citation“</i>	(Land Berlin v. Wigai, 1980) (Lesard v. Schmidt, 1972) (North American Free Trade Agreement, 1992)	Bylos pavadinimas, proceso šalys, metai leidinio santrumpa puslapis arba bylos numeris (teismo posėdžio data). Case 30/79, Land Berlin v. Wigai, 1980 E.C.R. 151. Proceso šalys, tomas leidinio santrumpa puslapiu (teismas posėdžio data) Lessard v. Schmidt, 349 F. Supp. 1078 (E. D. Wis. 1972). Sutarties pavadinimas, sutarties šalys, pasirašymo data, metai, leidinio duomenys (metai). North American Free Trade Agreement, U.S.-Can.-Mex., Dec.17, 1992, 32 I.L.M. 289 (1993). Pavyzdžiuose naudojamos santrumpos: <i>E.C.R.</i> – <i>Report of Cases Before the Court of Justice of the European Communities</i> <i>F. Supp.</i> – <i>Federal Supplement</i> <i>E. D. Wis.</i> – <i>Federal District Court for the Eastern District of Wisconsin</i> <i>I.L.M.</i> – <i>International Legal Materials I.L.M.</i> – <i>International Legal Materials</i>

LITERATŪRA

1. Pečkaitis, J. S., Mačerinskienė I. (2008) *Magistro baigiamojo darbo rengimo tvarka*. Vilnius: Mykolo Romerio universitetas.
2. Tidikis, R., ir kt. (2003) *Magistro baigiamojo darbo rengimas ir gynimas: metodiniai nurodymai*. Vilnius: Lietuvos teisės universitetas.
3. *APA citation rules and example* (2015, spalio 28). APA Style. Prieiga per internetą: <http://www.apastyle.org/learn/quick-guide-on-references.aspx>
4. *APA citavimo ir aprašų pavyzdžiai* (Atnaujinta 2016 m. vasario 19 d.). MRU bibliotekos tinklapis. Prieiga per internetą: www.mruni.eu/mru_lt_dokumentai/biblioteka/pdf/APA.pdf

Parengė:

Dr. Gintarė Žemaitaitienė

Recenzavo:

Dr. Jolita Dudaitė

Dr. Jolanta Mažylė

Doc. Dr. Rūta Dačiulytė

Inga Gaižauskaitė